

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.

0032 Oslo

Oslo, 14. oktober 2016

HØRING – FORSKRIFT OM PLIKT TIL Å STILLE KRAV OM BRUK AV LÆRLINGER I OFFENTLIGE KONTRAKTER

Innledning

Nelfo er svært fornøyd med kravet i den nye obligatoriske forskriften om bruk av lærlinger ved offentlige kontrakter. Som landsforening, som organiserer de tekniske entreprenørene, er vi opptatt av at det skal lønne seg å investere i kvalitativ arbeidskraft og ta samfunnsansvar som opplæringsbedrift. Hver femte arbeidstaker i Nelfo er lærling, og dette er et resultat av mange års bevisst satsing på kvalitativ rekruttering, og et nært samarbeid med EI og IT Forbundet.

Nelfo har dessuten, sammen med EI og IT Forbundet, i høringsprosessen om selve loven, vært tydelige på at det må stilles et slikt lærlingekrav til alle virksomheter som er involvert i leveransen, og ikke bare samlet for prosjektet. Posisjonen er nedfelt i en felles erklæring.

Nelfo vil også påpeke betydningen av at flere lærebedrifter og flere lærlinger innen flest mulig fag, vil være et viktig bidrag til å bekjempe den økende økonomiske kriminaliteten innen viktige deler av norsk næringsliv – ikke minst innen byggenæringen.

Det er nå viktig at forskriften utformes på en måte som gir en reell plikt, og etterprøvable praksis, for bruk av lærlinger når leverandører og underleverandører utfører oppdrag for offentlige oppdragsgivere.

Vi har følgende forslag til endringer:

Kommentarer til §1 Formål

Formålsbeskrivelsen må suppleres med en tekst som konkretiserer hva dette handler om:

Forslag til tillegg i §1:

Forskriftens formål er å sikre et tilstrekkelig antall læreplasser for elever i yrkesfaglig utdanning og et tilstrekkelig antall kvalifiserte arbeidere med fag- eller svennebrev, samt å motvirke økonomisk kriminalitet. Formålet nås ved å stille krav om at oppdrag for offentlig sektor blir utført av godkjente lærebedrifter med lærlinger på prosjektet.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENES SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Kommentarer til §5. Terskelverdi og krav til kontraktens varighet

Vi mener at terskelverdiene og kontraktens varighet bør reduseres betydelig.

Forslag til endring i §5:

- (1) Statlige myndigheters plikt til å kreve bruk av lærlinger gjelder kontrakter med en anslått verdi på minst 0,2 millioner kroner ekskl. mva. eller med varighet over en måned.
- (2) Andre oppdragsgiveres plikt til å kreve bruk av lærlinger gjelder kontrakter med en anslått verdi på minst 0,2 million kroner ekskl. mva. eller med varighet over en måned.
- (3) Ved rammeavtaler skal oppdragsgiveren ved beregningen av anskaffelsens verdi legge til grunn den maksimale verdien av alle kontraktene som han forventer å inngå i løpet av avtalens varighet.

Kommentarer til §6. Plikt til å stille krav om bruk av lærlinger

Vi mener at plikten må skjerpes, og at det må være krav om et forholdsmessig antall lærlinger.

I veiledningen til forskriften kan det vises til hvordan oppdragsgivere kan lage instruksjoner for dette, for eksempel slik Oslo kommune har gjort for sine anskaffelser (minimum 10 % andel av faglært arbeid skal utføres av lærlinger).

Dessuten mener vi opprinnelig forslag til (2) og (3) ikke bør skrives i forskriften, men tas i veiledning til forskrift. Veiledningen må utformes i samarbeid med partene i arbeidslivet for de angjeldende fag.

Forslag til endring i §6:

- (1) Oppdragsgiver skal stille krav om at leverandøren er godkjent lærebedrift, og at lærlinger deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten.
- (2) Kravet i (1) gjelder også underleverandører som leverandører bruker i oppfyllelse av kontrakten. Leverandøren skal på anbudstidspunktet dokumentere kontraktspartnere, herunder skal dokumenteres at underleverandører er godkjent lærebedrift, og at lærlinger deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten.

Kommentar: Opprinnelig forslag til (2) og (3) flyttes til veiledning. Veiledningen utformes i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Kommentarer til §7 Særlig behov for læreplasser

I utdanningsprogram for elektrofag, der bedriftene allerede i høy grad tar samfunnsansvar ved å stille opp med læreplasser, er det også et behov for at det offentlige stiller krav om at tjenestetilbydere har lærlinger. Formuleringen slik den nå står er ikke dekkende.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENES SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Forslag til endret formulering i §7:

§7 Behov for læreplasser

(2) Behov for læreplasser er det i en bransje når det ved siste søkning til videregående opplæring var klart flere søkere til læreplass innenfor et utdanningsprogram enn antallet inngåtte lærekontrakter innen samme program, eller det i bransjen allerede er høy lærlingeandel, som er viktig å opprettholde. Ved fastsettelse av antall søkere og inngåtte lærekontrakter skal siste offentliggjorte statistikk fra Utdanningsdirektoratet legges til grunn.

Kommentarer til §8 Utenlandske leverandører

Kravet må praktiseres like strengt for utenlandske leverandører som for norske. Formuleringen må presiseres.

Forslag til endring i §8:

Utenlandske leverandører kan oppfylle kravet ved å benytte lærlinger på prosjektet fra lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte kandidater som er under opplæringsordning i opprinnelseslandet, dersom denne er vurdert tilfredsstillende for å bli fagarbeider i Norge, etter de krav Nokut og andre myndigheter stiller.

Det er behov for å gå opp en praksis for ulike fag. Dette bør utdypes i veiledningen til forskriften. For elektrofagene vil bl.a. krav DSB stiller for kvalifisering være avgjørende for om kandidat og opplæringsordning er god nok. Dvs. opplæringen for utenlandsk lærling må være egnet for å kunne føre frem til godkjenning som elektrofagarbeider i Norge.

Kommentarer til §9 Kontroll

I forslag til forskrift mangler tydelige konsekvenser for leverandører som ikke tilfredsstiller lærlingekravet. Vårt standpunkt er at dersom kontroll avdekker brudd, gis leverandøren en kort frist (1 mnd.), for å rette opp. Blir ikke fristen overholdt skal kontrakten heves.

Dessuten mener vi opprinnelig forslag til (2) og (3) ikke bør skrives i forskriften, men tas i veiledning til forskrift. Veiledningen må utformes i samarbeid med partene i arbeidslivet for de angjeldende fag.

Forslag til endringer i §9 Kontroll:

(1) Oppdragsgiver skal gjennomføre nødvendig kontroll av om krav om bruk av lærlinger overholdes.

(2) Ved brudd på kravet om bruk av lærlinger skal oppdragsgiver gi en måned frist for å møte kravet. Blir ikke fristen overholdt skal kontrakten heves med umiddelbar virkning.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Kommentar: Opprinnelig forslag til (2) og (3) flyttes til veiledning. Veiledningen utformes i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Med vennlig hilsen

Nelfo

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENE SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no